

Primària

Llengua 5

Al teu costat

Programació

Unitat 2

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i acompliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Recorde aquell estiu

Descripció de la unitat

La lectura inicial i el treball de comentari textual que l'acompanya ens servirà per a comprovar com progressa la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita del nostre alumnat. El text ens obrirà una línia de conversa sobre les vacances. De segur que ja van tots atrafegats pel treball diari, però possiblement els queda en el record algunes de les coses que van fer les vacances

Iniciarem l'anàlisi de les relacions semàntiques entre les paraules diferenciant els diversos significats de les paraules polisèmiques, que trobarem numerats dins d'una entrada de diccionari.

Recordarem el concepte de nom, n'identificarem i els classificaran atenent diversos criteris en comuns i propis.

Revisarem la identificació de síl·labes àtones i tòniques i classificaran les paraules en agudes, planes i esdrúixoles.

Repassem la idea que un text està format per paràgrafs que marquen canvis temàtics. I també, separarem les oracions dins de cada paràgraf.

Diferenciarem les característiques bàsiques dels gèneres literaris (narrativa, poesia i teatre) per mitjà de tres textos.

Arran del contingut de la lectura inicial, en la Tasca analitzaran un fullet informatiu d'un curs d'equitació. A partir d'aquesta situació comunicativa, es presenten diferents activitats relacionades. El text del dictat també té relació amb l'equitació.

Temporització:

Octubre:

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Identificar els significats de les paraules polisèmiques.
- Localitzar la síl·laba tònica i les àtones de les paraules.
- Distingir les paraules agudes, planes i esdrúixoles.
- Identificar el nom i classificar-los en comuns i propis.
- Reconèixer l'oració, el paràgraf i el text.
- Identificar gèneres literaris.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació dels significats d'una paraula polisèmica. • Reflexió sobre la relació que tenen els diversos significats d'una paraula polisèmica. • Ús del diccionari. • Identificació de noms. • Classificació de noms atenent diversos criteris: comuns i propis. • Aplicació de la regla ortogràfica d'escriure amb majúscula els noms propis. • Separació de síl·labes i identificació de la tònica i les àtones. • Classificació de paraules en agudes, planes i esdrúixoles. • Anàlisi i comprensió dels paràgrafs d'un text. • Identificació de les característiques formals del tres gèneres literaris. • Interés per la lectura de textos literaris. • Anàlisi i comprensió del fullet informatiu d'un curs. • Realització de dictats. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Diferenciar en el diccionari els significats de paraules polisèmiques i usar-los.	3.1. Diferencia els significats de paraules polisèmiques donades. 3.2. Usa el diccionari per a localitzar els significats de les paraules polisèmiques. 3.3. Identifica quin significat d'una paraula polisèmica dels que aporta el diccionari s'adequa al context.
	4. Classificar noms atenent diversos criteris.	4.1. Identifica els noms en una oració. 4.2. Classifica els noms en comuns i propis. 4.3. Usa els noms presentats.
	5. Distingir les paraules planes, agudes i esdrúixoles.	5.1. Separa paraules en síl·labes i n'identifica la tònica. 5.2. Classifica les paraules en agudes, planes i esdrúixoles segons la posició de la síl·laba tònica.
	6. Conèixer la funció dels paràgrafs en un text.	6.1. Comprén que els paràgrafs d'un text marquen canvis temàtics.
	7. Identificar els gèneres literaris.	7.1. Diferencia les característiques dels gèneres literaris: narrativa, poesia i teatre. 7.2. Llig textos de narrativa, poesia o teatre.
	8. Comprendre la informació dels fullets informatius.	8.1. Comprén i analitza la informació d'un fullet informatiu.
	9. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> Proposta de textos del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
3.1. Diferencia els significats de paraules polisèmiques donades.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
3.2. Usa el diccionari per a localitzar els significats de les paraules polisèmiques.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de la PD.
3.3. Identifica quin significat d'una paraula polisèmica dels que aporta el diccionari s'adequa al context.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de la PD.
4.1. Identifica els noms en una oració.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.2. Classifica els noms en comuns i propis.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

4.3. Usa els noms presentats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
5.1. Separa paraules en síl·labes i n'identifica la tònica.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç dels RF.
5.2. Classifica les paraules en agudes, planes i esdrúixoles segons la posició de la síl·laba tònica.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç dels RF.
6.1. Comprén que els paràgrafs d'un text marquen canvis temàtics.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
7.1. Diferencia les característiques dels gèneres literaris: narrativa, poesia i teatre.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
7.2. Llig textos de narrativa, poesia o teatre.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.1. Comprén i analitza la informació d'un fullet informatiu.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Té facilitat per identificar la síl·laba tònica de les paraules i, per tant, per saber si són planes, agudes o esdrúixoles. Identifica el significat concret d'una paraula polisèmica en un context concret. Relaciona un nom comú i el propi.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context.	Identifica i usa els elements útils per a millorar la comunicació oral: presentacions.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Adquirir i usa vocabulari adequat a contextos diversos. Expressa idees, emocions, vivències i opinions.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Classifica les paraules segons la posició de la síl·laba tònica.
	Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes.	Compta síl·labes de paraules donades.
<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Usa diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca proposada.
	Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.	Comprén el missatge que transmeten icones diverses.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.

<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	Busca informació en diferents fonts sobre els esports. És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<i>Logicomatemàtica.</i> Compara i trau conclusions. Maneja habilitats matemàtiques. <i>Lingüística.</i> Interpreta informació visual; escolta i comprén produccions orals. <i>Naturalista.</i> Reconeix plantes, animals, persones o elements del nostre entorn natural.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Desenvolupar la capacitat de diàleg amb els companys i companyes en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.	Té l'hàbit de presentar-se en les situacions que ho requereixen.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	És responsable i aprofita els temps de treball a classe, escolta amb atenció i s'esforça per entendre i realitzar bé les tasques. Demana les coses per favor i dona les gràcies quan les rep. És perseverant i busca alternatives o solucions per a aconseguir l'objectiu establert.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Està motivat per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Llig diferents textos literaris. Valora textos literaris. Aprecia textos de qualsevol gènere literari: narrativa, poesia o teatre.
	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Desenvolupa la imaginació i de la creativitat a través de la redacció de textos.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Lectura i Comprenc el text

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA i les propostes de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.

Tasca 2: Paraules polisèmiques

- Introduïm el concepte de la polisèmia amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: Noms comuns i propis

- Introduïm la classificació dels noms en comuns i propis amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: Paraules agudes, planes i esdrúixoles

- Introduïm la classificació de les paraules en agudes, planes i esdrúixoles amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD i la fitxa de reforç dels RF.
- Completem amb els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».

Tasca 5: Text, paràgrafs i oracions

- Reflexionem sobre la utilitat dels paràgrafs d'un text amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa d'ampliació dels RF.

Tasca 6: Els gèneres literaris

- Introduïm els tres grans gèneres literaris amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 7: Tasca. A cavall

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de raonament verbal dels RF.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, activitats de raonament verbal, una fitxa per a millorar la comprensió oral i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària. Ed. Vox.*

- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Lectures recomanades

- Gonzalo Moure. *Els cavalls de l'oncle Gonzalo*. Ed. Anaya.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
  - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
  - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
  - Activitats interactives per a treballar el contingut de cada apartat.
- Diccionaris digitals.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?